

Sarajevo, 10.01.2025.godine

**KOLEGIJU PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH**

n/r članova Kolegija

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 10-01-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01	50-1	123/25	

Na osnovu člana 8. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br.: 79/14, 81/15 i 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24 i 73/24), podnosim poslaničku

INICIJATIVU

kojom se zadužuje Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine da izradi program utopljanja zgrada, zamjene azbestnih krovova i azbestnih izolacija, postavljanja solarnih panela i ugradnje toplotnih pumpi za zagrijavanje i hlađenje zgrada Oružanih snaga Bosne i Hercegovine s ciljem zaštite zdravlja pripadnica i pripadnika Oružanih snaga i poboljšanja njihovih uslova rada, poboljšanja kvaliteta zraka, te radi obezbjeđenja ušteta u potrošnji energije.

Obrazloženje:

Oružane snage pretežno su smještene u davno građenim objektima. Mnogi vojni objekti pokriveni su starim salonitnim azbestno-cementnim krovnim pločama i imaju azbestne izolacije. Ovakvi krovovi kao i azbestne izolacije su zabranjeni propisima EU početkom devedesetih godina, kao i entitetskim propisima početkom dvijehiljaditih. Razlog za zabranu njihove upotrebe leži u činjenici da je dokazano da izazivaju karcinom pluća, grla, jajnika, kao i azbestnu plućnu fibrozu. Naročitu opasnost predstavljaju azbestna sitna vlakna koja će se pojaviti pogotovo kod dotrajalih i oštećenih azbestno-cementnih ploča. Kao takve, azbestne ploče i izolacije se i radi obavezne primjene međunarodnih i naših propisa i prije svega radi zaštite zdravlja pripadnica i pripadnika oružanih snaga, moraju ukloniti.

Osim toga, oružane snage imaju probleme sa obezbjeđenjem adekvatnog grijanja i hlađenja prostorija u kojima borave i rade. Zagrijavaju se uglavnom na fosilna goriva i električnu energiju. Time aerozagađenjem ugrožavaju i sebe i druge. Ministarstvo plaća velike račune za električnu energiju i nabavku ogreva. Godišnji troškovi za električnu energiju su 6.046.040 KM, za centralno

grijenje 711.576 KM, za lož ulje 1.296.000 KM, za ugalj 120.000 KM, za drva 120.000 KM i plin 280.000 KM.

Oružane snage imaju dosta problema vezanih i za održavanje velikih zelenih površina u okviru kasarni u kojima rade. Nekada su se time bavili vojnici u toku svog obaveznog služenja vojnog roka, sada u kasarnama borave profesionalne vojnkinje i vojnici kojima to nije u opisu posla. Ugradnja solarnih panela na zelene površine u okviru kasarni, riješila bi problem održavanja zelenih površina i obezbijedila električnu energiju potrebnu kasarnama i drugim objektima.

Utopljanjem zgrada bi se potreba za energentima smanjila za 40%. Zamjenom azbestno-cementnih krovova i uklanjanjem azbestnih izolacija bi se zaštitilo zdravlje pripadnica i pripadnika Oružanih snaga i primjenio zakon. Ugradnja toplotnih pumpi za čiji rad je potreban minimum električne energije, riješio bi se problem grijanja i hlađenja zgrada koje koriste Oružane snage.

Ugradnja solarnih panela na krovove i na zelene površine kasarni, troškove za grijanje i hlađenje zgrada bi dovela na minimum, što bi omogućilo višemilionske uštede u budžetu Ministarstva odbrane i upotrebu tog novca u vršenje Ustavom i zakonima određenih funkcija.

Ministarstvo odbrane i oružane snage bi se pridružile evropskom trendu dekarbonizacije i putu smanjenja štetnih emisija u atmosferu, zaštititi zdravlja svojih pripadnica i pripadnika i svih građana, doprinijeli bi ukupnom smanjenju aerozagađenja.

Sredstva za ovu namjenu postoje u EU fondovima, a brojne zemlje nude donacije za ovakve projekte. Pored ostalih međunarodnih partnera koji su do sada iskazali interes za pomoć u ovom projektu, ambasada SR Njemačke je već ponudila sredstva za ovu namjenu. Sredstva za ovu namjenu predviđaju se i budžetima različitih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini.

Poslanik SDP BiH

Jasmin Imamović

